

# Temple d'Artèmis a Efès

Lo temple d'Artèmis a Efès es una de las sèt maravilhas del mond. Es un temple dedica a la deessa Artèmis, deessa de la caça e de la puretat, deessa de la Luna e gemela d'Apollon, que foguèt acabat en 460 av. J.-C. a Efès, en Àsia menora, dins la Turquia d'ara. Aquel temple es ara redusit a d'unes vestigis de columnas.

Lo temple mesurava 115 mètres de long e 55 mètres de larg, construsit completament en marbre. I avián 127 columnas ionicas de 18 mètres de naut caduna. I trobàvem d'òbras de totes los escalpraires famoses de l'epòca e mai de pinturas. D'unas columnas èran cobèrtas d'aur e d'argent. Bravament d'escalpraduras representavan las Amazonas, pòble legendari de femnas guerrièras que fondèron la vila d'Efès.

Es Cresus, lo rei ric Lidia (disèm encara « ric coma Cresus »), qu'ordenèt sa construccion en 550 av J.-C. S'acabèt mai de cent ans pus tard ! Lo temple venguèt lèu una granda atraccion toristica : los reis i anavan per los visitar e ofrir de presents magnifics. La majestat de l'endrech ne faguèt rapidament un refugi e una retira (fr : asile).

En 356 av. J.-C., un piroman nomenat Herostratus volguèt obténer la glòria d'ausir son nom prononciat dins lo mond entièr : botèt lo fuòc al temple. L'òme foguèt tament aborrit per aquel acte qu'un castig bravament grèu menaça qual que siá que prononciava son nom ! Dison qu'es aquela nuèch del 21 de julhet que, par un azard extraordinari, nasquèt lo que deviá tornar construsir lo temple : Alexandre le Grand. En fach, foguèt reconstrusit sonque aprèp sa mòrt. Foguèt cremat tornamai, aqueste còp per una ataca dels Goths, en 262. Lo temple foguèt construsit tornamai mas finalament destrusit en 401 per Jean Chrysostome, que se serviguèt de las pèiras per d'autres edificis. Aquò foguèt la fin del temple qu'èra la quatrena maravilha del mond, que demòra uèi pas qu'una columna reconstituïda.



Una columna estropiada que servís de joc a un nis de cigonha, es tot çò que demòra del temple !



Modèl del temple d'Artèmis, al park Miniaturk, a Istanbul.